

EXPOSITIONIS AVG. IN EVANG. IOAN.

Eccles. 10. num de quibus scriptum est. Muscas morientes ex-
G terminat oleum suavitatis. Quid igitur fratres, qua-
re ista dixi? Claudit aures cordis vestri aduersus do-
los inimici, intelligite, quia deus fecit omnia, & in suis
is gradibus collocauit. Quare autem patimus multa
mala à creatura quam fecit deus, nisi quia offendim⁹
deum? Nunquid hæc angeli patiuntur? Fortassis &
nos in illa vita, ista non timebim⁹. De poena tua pec-
catum tuum, acuta, non iudicem⁹. Nam propter su-
perbiā instituit deus istam creaturam minimam
& abiecitissimam, ut ipsa nos torqueret, ut cum super-
bus fuerit homo, & se iactauerit aduersus dei: & cum
sit mortalis, mortale terrerit: & cū homo sit prox-
imum hominem non agnouerit: cum se erexerit, pu-
licibus subdat⁹. Quid est quid te inflas humana su-
perbiā? Homo tibi dixit cōicium, & tumulū, & ira-
tus es: pulicibus resiste vi dormias. Cognosce qui sis,
nam vt noueritis fratres, propter superbiā nostrā
domandam creat⁹ ista, quæ molesta nobis essent.
Populum Pharaonis superbum potuit deus domare
de vīsīs, de leonibus, de serpentibus: muscas &
ranas illis immisit, vt rebus vilissimis superbiā doma-
retur. Omnia ergo per ipsum fratres, omnia omnino
H per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Sed
quomodo per ipsum facta sunt omnia? Quod fa-
ctum est, in ipso vita est.) Potest etiam sic dici. Quod
factum est in illo, vita est. Ergo totum vita est, si sic
pronunciauerimus. Quid enim non in illo factum est?
Psal. 102. Iste est enim sapientia dei, & dicitur in Psalmo. Om-
nia in sapientia fecisti. Si ergo Christus est sapientia
dei, & Psalmus dicit. omnia in sapientia fecisti. om-
nia sicut per illum facta, ita in illo facta sunt. Si ergo
omnia in illo fratres charissimi, & quod in illo factū
est, in illo vita est, ergo & terra vita est, ergo & lignū
vita est. Dicimus quidem lignū vita, sed secundum
intellexum ligrium crucis, vnde accepimus vitam:
ergo & lapis vita est. Inboneſtum est sic intelligere,
ne rursum nobis subrepat eadem fōrdidissima facta
Manichæorum, & dicat: quia habet vitam lapis, &
habet animam paries, & testicula habet animam, &
lana & vestis. Solent enim delirantes dicere, & cum
reprehensi fuerint & repulsi, quasi de scripturis pro-
ferunt dicentes. Ut quid dictum est. Quod factum
est, in ipso vita est. Si enim omnia in ipso facta sunt,
omnia vita sunt. Non te abducant, pronuncia sic,
Quod factum est, hic subdistingue, & deinde infer, in
illa vita est. Quid est hoc? Facta est terra, sed ipsa ter-
ra quæ facta est, non est vita. Est autem in ipsa sapien-
tia spiritualiter ratio quādam, quia terra facta est,
hæc vita est. Ergo quod factum est, in illo vita est.
Quomodo possum, dicam charitati vestre. Faber fa-
cit arcam. Primo in arte habet arcam: si enim in arte
arcam non haberet, non esset vnde fabricando illam
proferret. Sed arca sic est in arte, vt non ipsa arca sit
qua videtur oculis. In arte inuisibiliter est, in opere
visibiliter erit. Ecce facta est in opere, nuncquid de-
stitutus esse in arte? Et illa in opere facta est, & illa ma-
net quæ in arte est: non potest illa arca putulercere,
& iterum ex illa quæ in arte est alia fabricari. Atten-
date ergo arcam in arte, & arcā in opere. Arca in
opere non est vita, arca in arte vita est: quia viuit ani-
ma artificis, vbi sunt ista omnia antequam proferan-
tur. Sic ergo fratres charissimi, quia sapientia dei, per
quam facta sunt omnia, secundū artem continent om-
nia antequam fabricent omnia. Hic quæ sunt per ipsam
artem, non continuo vita sunt: sed quicquid fa-
ctum est, vita in illo est. Tēram vides, est in arte ter-
ra. Cœlum vides, est in arte cœlum. Solem & lunam
vides, sunt & ista in arte: sed foris corpora sunt, in ar-
te vita sunt. Videite si quo modo potestis, magna e-
nim res dicta est, & si non à me magno, aut non per
me magnum, tamen à magno. Non enim à me par-

mis̄ dicta sunt hæc: sed ille nō est partulus ad quem K
respicio, vt dicam. Capiat quicq; qd potest, inquitū
potest: & qui non potest, nutrit̄ cor vt possit. Vnde
nutrit̄? De laste nutrit̄ vt ad cibum perueniat, à
Christo per carnem nato non recedat, donec perueniat
at ad Christum ab uno patre natum, verbum deum
apud deum, per quod facta sunt omnia: quia illa vita
est quæ in illo est lux hominum: hoc enim sequitur,
Et vita erat lux hominum.) Et ex ipsa vita homi-
nes illuminantur. Pecora non illuminantur, quia pes-
cata non habent rationales mentes, quæ possint vi-
dere sapientiam. Homo autem factus ad imaginem
dei, habet rationalem mentem, per quam possit per-
cipere sapientiam. Ergo illa vita per quam facta sunt
omnia, ipsa vita lux est, & non quorūcumq; anima-
lia, sed lux hominum: vnde paulo post dicit. Erat lu-
men verum, quod illuminat omnem hominem veni-
entem in hunc mundum. Ab illo lumine illuminatus
est Ioannes Baptista: ab illo & ipse Ioannes Euange-
lista: ex ipso lumine plenus erat qui dixit. Non sum
ego Christus, sed qui post me venit, cuius non sum di-
gnus corrigiam calceamenta solvere. Ab illo lumine
illuminate⁹ erat qui dixit, In principio erat verbum,
& verbum erat apud deum, & deus erat verbum: ergo
illa vita lux est hominū. Sed forte stulta corda adhuc
capere istam lucem non valent, quia peccatis suis ag-
gravantur, vt eam videre non possint: non ideo cogi-
tent quasi absente⁹ esse lucem, quia eam videre non
possunt ipsi enim propter peccata tenebræ sunt. Et
lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehen-
derunt.) Ergo fratres, quomodo homo positus in fo-
le cæcius, præfens est illi sol, sed ipse soli absens est: sic
omnis stultus, omnis iniquus: sic omnis impius, cæ-
cus est in corde. Præfens est illi sapientia, sed cum ce-
co præfens est, oculis eius absens est: non quia ipsa illi
absens est, sed quia ipse ab illa absens est. Quid ergo
faciat iste? inuidet vnde possit videre deus: quomodo
Si propterea videre non possit, quia sordidos & fauci-
os oculos haberet, irruente puluere aut pituita vel fu-
mo, diceret illi medic⁹. Purga de oculo tuo, quicquid
malum est, vt possis videre lucem oculorū tuorum. Pul-
uis, pituita, fumus, peccata & iniquitates sunt. Tolle
inde ista omnia, & videbis sapientiam quæ præfens
est, quia deus est ipsa sapientia. Et dictum est, Beati Matt. 5.
mundo corde, quoniam ipsi deum videbunt.

De eo quod scriptū est, Fuit homo missus à deo,
cui nomen erat Ioannes: vñq; ad id quod ait, Ple: M
num gratia & veritatis: Tractatus II.

Bonum est fratres charissimi, vt textum di-
uinarum scripturarum, & maxime sancti
Euangelij, nullum locum prætermittentes
pertractemus, vt possimus: & pro nostra ca-
pacitate pacem amus, & ministremus vobis vnde & nos
pascimur. Capitulum primum præterito die dominico
prætractatum esse meminimus. id est, In principio erat
verbum, & verbum erat apud deum, & deus erat ver-
bum: hoc erat in principio apud deum. Omnia per ip-
sum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, quod fa-
ctum est. In illo vita erat, & vita erat lux hominū, & lux
in tenebris lucet. & tenebræ eam non comprehendērunt:
hucusque tractatum esse credo. Recordamini omnes
qui afflitis: & qui non afflitis, credite nobis & his
qui adesse voluerunt. Nunc ergo quia non possimus
semper omnia replicare propter eos qui hoc volūt au-
dire quod sequitur, & oneri est illis, si repetantur pri-
ora cum defraudatione posteriorum, dignentur & qui
non aderant non præterita exigere, sed cum his qui
aderant & nōc audire præsentia. Sequitur, Fuit ho-
mo missus à deo, cui nomen erat Ioannes.) Etenim
ea quæ dicta sunt superioris fratres charissimi, de diui-
nitate Christi dicta sunt ineffabili, & prop̄ ineffabili-
ter.